

23.01.2023

Helsingin kaupunginmuseon lausunto Länsi-Pasilan Päiväkoti Herttaa ja Hertanmäkeä koskevan asemakaavan muutoksen ehdotuksesta

HEL 2021-003222 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkirakenne / Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Länsi-Pasilassa sijaitsevaa Päiväkoti Hertta ja Hertanmäkeä koskevista, 14.12.2022 päivätystä asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Perustehtävänsä mukaisesti kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee Leankadun ja Winqvistinkadun välistä aluetta Pasilan puistotien varrella Länsi-Pasilassa. Kaavaratkaisun tavoitteena on varautua alueen kasvavaan asukasmäärään nykyaikaisten palvelutilojen kaavavarannolla ja siten mahdollistaa uuden päiväkodin rakentaminen Pasilan puistotien varteen Kyllikinpuiston pohjoispuolelle. Lisäksi tavoitteena on tonttien muodostaminen Hertanmäen ja Pasilan puistotien vanhoille puutaloille, jotka on tarkoitus myydä. Kaava on ensimmäinen osa Pasilan puistotien jalankulkuakselin ja sen varrella olevien rakennusten, aukoiden ja puistojen muodostamasta kokonaisuudesta, jonka yhteyteen tutkitaan pienimuotoisen täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan suunnittelualue on kantakaupunkialuetta (C2), jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Helsingin maanalaisen yleiskaavan mukaan alue on keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealue. Aluetta halkoo nykyinen maanalainen tunneli. Alueella on voimassa kaksi asemakaavaa. Kyllikinpuistoa ja Kyllikinkatua koskee alueen ensimmäinen, 7.9.1979 vahvistunut asemakaava. Muuta suunnittelualuetta koskee 19.11.1982 voimaan tullut asemakaa-

23.01.2023

van muutos. Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Itä- ja Länsi-Pasilan kehittämisperiaatteet tulevien asemakaavamuutosten ja maankäytön jatkosuunnittelun pohjaksi 1.10.2019. Periaatteissa mainitaan, että Kyllikinpuistossa tutkitaan mahdollisuutta alueen kehittämiseen huomioiden sijainti Pasilan puistotien jalankulkuakselin ja viherverkoston osana.

Asemakaavan muutosalueen ytimessä kulkee Pasilan puistotie, joka on pohjois–eteläsuuntainen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu. Suunnittelualueen eteläpään sijoittuu vehreä Kyllikinpuisto sekä puiston pohjoispuolella kävelykadun istutusaluetta. Pasilan puistotien kivetty osa levenee Eevankadun risteyksessä torimaiseksi aukioksi, jonka reunalta nouseva Hertanmäki on yksi Länsi-Pasilan 1970- ja 1980-luvun vaihteen asemakaavojen mukaisesti jätettyjä muistumia vanhasta Puu-Pasilasta. Selmanmäki, Hertanmäki ja Eevanmäki muodostavat suojeltuine taloineen kumpuilevan puistoalueiden ketjun Keskuspuistosta itään. Suunnittelualueella Hertanmäellä sijaitsee viisi vanhaa puutaloa, jotka on jo voimassa olevassa asemakaavassa merkitty suojeltaviksi sr-2-merkinnällä. Kolme niistä sijaitsee nykyisellä puistoalueella ja kaksi julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueella. Pohjoisessa suunnittelualue päättyy Pasilan puistotien päätteeksi rakennettuun Rahakamarintoriin. Rahakamarintorin kulmassa sijaitsee vuonna 1987 valmistunut lautaverhoiltu päiväkotirakennus (Arkkitehtitoimisto Kari Järvinen ja Timo Airas), joka liittyy Hertanmäen kokonaisuuteen muodostaen lähimpien talojen kanssa suojatun pihapiirin. Viereinen vanha puutalo on palvellut päiväkoti Hertan tiloina. Länsi-Pasilan yhtenäinen 1980-luvun asuinalue on maakuntakaavassa merkitty maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi ja Pasilan puistotien jalankulkuakselin muodostama tilasarjojen kokonaisuus materiaaleineen on luokiteltu aikakautensa vaalittavaksi arvoympäristöksi (Helsingin yleisten alueiden arvoympäristöt, KYMP inventoinnit).

Esillä olevassa ehdotuksessa Hertanmäki ja Kyllikinpuisto on määritelty puistoksi VP. Hertanmäen eli nykyisen puistoalueen pohjoisreunalla sijaitsevan vanhan puutalon ympärille on osoitettu erillispientalojen korttelialue AO-1/s, jolla rakennukset pihapiireineen ja ympäristöineen säilytetään. Korttelialueelle saa sijoittaa asumisen lisäksi koulutustoimintaa ja kokoontumisia palvelevia tiloja. Puiston kaakkoiskulmassa ja entisellä julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueella sijaitseville puutaloille ja niiden pihapiireille on puolestaan muodostettu erillispientalojen korttelialueet, joilla rakennukset pihapiireineen ja ympäristöineen säilytetään AO/s. Jäljelle jäänyt osa entisestä julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueesta on merkitty palvelurakennusten korttelialueeksi P. Pasilan puistotien aukiomaisen osan reunalla eli osoitteessa Pasilan puistotie 7 sijaitsevalle puutalolle ympäristöineen on muodos-

23.01.2023

tettu palvelurakennusten korttelialue P-1. Alueelle saa sijoittaa liike-, kokoontumis-, koulutus-, majoitus- ja ravintolatiloja ja henkilökunnan asunnon. Näillä korttelialueilla sijaitsevat Puu-Pasilan aikaiset puutalot on edelleen suojeltu merkinnällä sr-2, jonka sisältö on päivitetty seuraavaksi: ”Historiallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa, eikä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakennustöitä, jotka heikentävä rakennuksen historiallista arvoa tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Rakennusten korjaustöiden suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä museoviranomaisen kanssa.” Päiväkoti Hertan 1980-luvun rakennukselle on puolestaan esitetty suojelumääräystä sr-3: ”Kaupunkikuvallisesti arvokas suojeltava rakennus, jonka ominaispiirteet on säilytettävä. Rakennusta ei saa purkaa.” P1-korttelialueen etelä- ja kaakkoispuolelle jäävä alue Pasilan puistotiestä lähes Kyllikinpuistoon asti on muutettu julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueeksi YL, jonka itäpuolelle jää kapea jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla huoltoajo on sallittu pp/h. Korttelialueen eteläosa on merkitty päiväkodin rakennusalaksi, jolla rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerros-luku on kolme. Sen pohjoispuolelle on merkitty ohjeellisena huoltorakennuksen rakennusala. Kaavamääräyksen mukaan YL-korttelialueella uudisrakennuksen julkisivujen on oltava rapattuja ja valkoisia. Rakennusalojen ulkopuolelle jääviä puita on merkitty säilytettäväksi puiksi. Kaavamääräyksen mukaan: ”Läpäisemättömiä pintamateriaaleja tulee välttää YL-korttelialueella. Päiväkodin tontille tulee istuttaa puita ja pensaita. YL-korttelin piha tulee aidata katu- ja muita yleisiä alueita vastaan pensasaidalla.”

Asemakaavan muutoksen aiemmassa vaiheessa kaupunginmuseo esitti huolensa suunnittelualueelle kaavaillun päiväkotirakennuksen vaikutuksesta Pasilan puistotien luonteeseen. Uusi rakennus kuroisi nykyisellään hyvin väljänä aukiomaisena levittäytyvän ja osin puurivien ja pensasistutusten reunustaman katualueen kapeammaksi ja rakennettummaksi. Päiväkodin käytössä piha-alue muuttuisi myös luonteeltaan yksityisemmäksi. Kaupunginmuseo korosti, että uuden päiväkodin suunnitelmassa ja asemakaavassa merkittävimpiä reunaehtoja ympäristön kannalta ovat uudisrakennuksen korkeuden ja leveyden rajaaminen niin, että uudisrakennus jää selvästi ympäristön rakennuksia matalammaksi ja rakennuksen eri puolille edelleen jää nykyisen kaltaiset, kivetyt kulkureitit. Rakennuksen tulee materiaaleiltaan soveltua ympäristönsä pääosin punatiilisiin julkisivuihin. Myös mahdollisimman monen olevan puun säilyminen sekä päiväkodin pihakokonaisuudessa että Kyllikinpuiston osalla tulee olla tavoitteena ja uusilla istutuksilla tulee korvata menetettävää kasvillisuutta. Uusien materiaalien tulee noudattaa olemassa olevia tai mahdollisimman hyvin sopeutua oleviin.

23.01.2023

Kaupunginmuseo korosti myös Hertanmäen pientalojen ja Pasilan puistotie 7:ssä sijaitsevan, aukiota reunustavan kaksikerroksisen puutalon merkitystä viimeisinä säilyneinä Puu-Pasilan rakennuksina. Alueen historiasta kertovina ja alueen vanhinta rakennuskantaa ja rakennustapaa edustavina rakennuksina niillä on erityistä kulttuurihistoriallista arvoa. Ne ovat myös kaupunkikuvassa hyvin merkittäviä ja näkyviä. Sekä Hertanmäen puutalojen ja niiden väliin jäävän puistoalueen, että Pasilan puistotie 7 talon ja sen edustan Puu-Pasilan ajoista periytyvän aukiomaisen kaupunkitilan ja niiden muodostamien kokonaisuuksien säilyminen tulee turvata jatkossakin alkuperäistä luonnetta tukevin ja riittävin suojelumääräyksin. Myös suunnittelualueen nuorinta rakennusperintöä edustavalla, vuonna 1987 valmistuneella Lasten päiväkotit Hertan rakennuksella on Rahakamarintorin laidalla oma erityinen roolinsa alueen julkisena, 1980-luvun Länsi-Pasilan historiaan liittyvänä rakennuksena. Arkkitehtuuriltaan päiväkotirakennus on erittäin taitavasti liitetty osaksi Hertanmäen vanhaa puurakennusryhmää mittakaavansa, massansa ja julkisivumateriaalinsa avulla. Kohde liittyy myös merkittävään murrosvaiheeseen päiväkotisuunnittelun kentässä. Asemakaavan muutoksen yhteydessä tulee siten turvata rakennuksen säilyminen ja mahdollistaa sen säilymistä tukeva, mahdollisesti alkuperäisestä poikkeavakin uusi käyttötarkoitus.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo katsoo, että sen kulttuuriympäristön vaalimiselle asetettuja tavoitteita on otettu huomioon esillä olevassa asemakaavan muutoksen ehdotuksessa. Tärkeää on, että Lasten päiväkotit Hertan 1980-luvun rakennukselle on esitetty sen säilyttämistä edellyttävä suojelumerkintä sr-3. Kaupunginmuseo kuitenkin toteaa, että kyseisellä päiväkodilla on kaupunkikuvallisen arvon lisäksi kulttuurihistoriallisia arvoja laadukasta 1980-luvun päiväkotisuunnittelua ja Länsi-Pasilan julkista rakentamista edustavana kohteena. Myös tätä kulttuurihistoriallista merkitystä olisi tärkeää tuoda esiin asemakaavan suojelumääräyksessä. Puu-Pasilasta kertovien pientalojen päivitettyä suojelumääräystä kaupunginmuseo pitää riittävänä. Esillä oleva asemakaavan muutos on Länsi-Pasilan alueen valmistumisen jälkeen ensimmäinen, joka koskee Pasilan puistotien jalankulkuakselin ja sitä reunustavien rakennusten, aukoiden ja puistojen muodostamaa kokonaisuutta. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan tässä muutosvaiheessa on erityisen tärkeää nostaa esiin tähän Länsi-Pasilan keskeiseen kaupunkirakenteelliseen rankaan liittyviä arvoja ja tavoitteita. Länsi-Pasilan ensimmäisessä asemakaavassa lähtökohdaksi otettiin pieni-piirteiseen massoitteeluun perustuva kaupunkitila painottaen helsinkiläistä rakennustapaa, Pasilan topografiaa, historiaa ja liittymistä Keskuspuistoon. Alueen sisäinen rakenne muodostettiin kolmen kaupunkiaukion ja niitä yhdistävän mutkittelevan ja arkadein jäsennellyn Pasilan

23.01.2023

puistotien varaan ja kolme korkeinta kukkulaa jätettiin rakentamattomiksi puistoiksi säilyttämään alueen maisemarakennetta. Luonnonmuotoja, kallioita ja kallioleikkauksia on käytetty myös katutilojen rajauksissa. Kokonaisuus on säilyttänyt hyvin 1980-luvulla suunnitellun ja toteutetun ilmeensä rakennettujen alueiden tilarakenteen, laajuuden ja pintamateriaalien sekä istutetun kasvillisuuden samoin kuin pääosin luonnontilaisten kallioisten puistoalueiden osalta. Nämä Pasilan puistotien ja siihen liittyvien puistojen ominaispiirteet ja arvot tulee siten tuoda esiin nyt myös asemakaavassa ja laatia määräykset, joilla ohjataan tulevia suunnitelmia arvot säilyttävään suuntaan.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Länsi-Pasilan Päiväkoti Herttaa ja Hertanmäkeä koskevaan asemakaavan muutoksen ehdotukseen.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

6 (6)

23.01.2023

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566

Investointien hallinta / Risto Seppänen

23.1.2023

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Kymp/ HEL 2021 - 003222

LÄNSI-PASILA, PÄIVÄKOTI HERTTA JA HERTANMÄKI ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS
(NRO 12791)

Olemme tutustuneet otsikossa mainittuun asemakaavaan ja asemakaavan muutoksen selostukseen.

Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole asemakaavan muutosehdotukseen huomautettavaa.

HELEN SÄHKÖVERKKO Oy

Aki Hämäläinen
suunnittelupäällikkö

JAKELU

Hinkkanen Mika	Kp
Hämäläinen Aki	Kp
Seppänen Risto	Kp
Salomaa Kristiina	St
Helsingin Kaupungin kirjaamo	

Kaupunkiympäristölautakunta
Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Lausunto
20.01.2023
1175/00.02.022.0220/2022

KYMP/HEL 2021-003222
Hankennumero 4886_7

LAUSUNTO PÄIVÄKOTI HERTAN JA HERTANMÄEN ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (NRO 12791)

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt lausuntoa Päiväkoti Hertan ja Hertanmäen asemakaavan muutosehdotuksesta. Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17086 tonttia 9 sekä puisto- ja katualueita (muodostuu uudet korttelit 17146 ja 17147).

Asemakaavaehdotuksen selostuksessa todetaan asemakaavan muutosehdotuksesta mm. seuraavaa:

”Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Leankadun ja Winqvistinkadun välistä aluetta Pasilan puistotien varrella Länsi-Pasilassa. Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden päiväkodin rakentamisen Pasilan puistotien varteen Kyllikinpuiston pohjoispuolelle sekä tonttien muodostamisen Hertanmäen ja Pasilan puistotien puutaloille. Kaava on ensimmäinen osa Pasilan puistotien jalankulkuakselin ja sen varrella olevien rakennusten, aukioiden ja puistojen muo-

dostamasta kokonaisuudesta, jonka yhteyteen tutkitaan pienimuotoisen täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Kaavaratkaisu on tehty, koska alueen palveluverkkoselvityksissä (2018 ja 2022) on todettu tarve varautua Pasilan alueen kasvavaan asukasmäärään nykyaikaisten palvelutilojen kaavavaran-

nolla. Samanaikaisesti kaupunki on luopumassa Hertanmäellä omistamistaan vanhoista taloista, joita ei tarvita omassa palvelutuotannossa, ja joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita. Näille myytävälle puutaloille on tarpeen muodostaa tontit. Kaavaratkaisussa Pasilan puistotien katualuetta Kyllikinpuiston pohjoispuolella muutetaan osittain julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueeksi, johon kaavaratkaisu mahdollistaa tulevaisuudessa päiväkotirakennuksen piha-alueineen. Kaava-alueen pohjoisosassa Hertanmäellä säilytettävien puutalojen tontitus ei aiheuta muutoksia olevaan ympäristöön.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Alueella sijaitsee käytössä olevia yleisiä HSY:n vesihuoltolinjoja, jotka tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Kaava-alueella sijaitsee jätevesitunneli, joka on merkitty asemakaavaan merkinnällä ”maalainen tunneli”. Kaavamerkintää on lisäksi tarkennettu määräyksellä, jonka mukaan tunnelin läheisyydessä kalliota ei saa porata tai louhia siten, että tunnelille aiheutuu haittaa. Mikäli jätevesitunnelin läheisyydessä louhitaan, tulee rakennushankkeeseen ryhtyvän olla hyvissä ajoin yhteydessä HSY:n verkko-osastoon ja sopia tarvittavista katselmuksista ja mahdollisista tunnelin suojaustoimenpiteistä. Kaavakartassa on esitetty kortteliin 17086 6 metriä leveä johtokuva nykyiselle DN 300 hulevesiviemärielle ja DN 250 jätevesiviemärielle. Kaavamääräyksenä tulee mainita, että johtokuva-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä tai raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai pensaita. Korttelin 17086 ja 17146 suojeltujen puutalojen tonttiliitoksista yhdyskuntatekniseen vesihuoltoon ei ole tarkkaa tietoa. Tarkempi selvitys suojeltujen puutalojen vesihuoltoliitoksista on tehtävä myöhemmin tonttien muodostamisen yhteydessä. Korttelin 17147 tontti 1, joka on varattu uudelle päiväkodille, on liitettävissä yhdyskuntateknisen huollon verkostoon.

Korttelin 17147 eteläosassa sijaitsevat HSY:n DN 300 vesijohto, DN 300 hulevesiviemäri ja DN 250 jätevesiviemäri, joka ovat jäämässä kaavassa esitetyn päiväkodin rakennusalan alle. Kaavamuutoksen valmistelun osana laaditussa kunnallisteknisessä yleissuunnitelmassa on johtosiirtojen kustannusarvioksi arvioitu 0,16 milj. euroa (alv 0 %). Kustannukset tulee tarkentaa jatkosuunnittelun yhteydessä. Vesihuollon johtosiirtojen kustannuksista tulee sopia HSY:n kanssa HSY:n ja kaupungin välisten sopimusten mukaisesti. Johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä yhteistyössä HSY:n kanssa ja suunnitelmat tulee hyväksyttävä HSY:llä.

Lisätietoja antaa alueinsinööri Roosa Silaste, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Jarno Köykkä
osaston johtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi HSYn kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster

PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

7.5.2021

**Helsingin kaupunginmuseon lausunto Pasilan puistotietä koskevas-
ta asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta**

HEL 2021-003226 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkirakenne / Asemakaavoitus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Länsi-Pasilassa sijaitsevaa Pasilan puistotietä koskevasta, 30.3.2021 päivätystä asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Perustehtävänsä mukaisesti kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Pasilan puistotiestä

Asemakaavan muutos ja kaavaratkaisu koskevat Länsi-Pasilassa kulkevan Pasilan puistotien ympäristöä. Suunnittelualueita tarkastellaan laajempina kokonaisuutena tulevien yksittäisten kaavamuuotosten pohjaksi. Kaavaratkaisun tarkoituksena on mahdollistaa Pasilan puistotien jalankulkuakselin ja sen varrella olevien aukoiden ja puistojen muodostaman kokonaisuuden elävöittäminen sekä alueen viihtyisyyden ja elinvoimaisuuden parantaminen sekä uusien julkisten ja asukkaita palvelevien toimintojen tuominen alueelle. Puistotien varrella olevien rakennusten pohjakerroksiin sijoittuvien kivijalkaliiketilöiden toimintaedellytyksiä pyritään parantamaan. Tavoitteena on Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 visioon pohjautuen tiivis ja toiminnallisesti sekoittunut kaupunkirakenne, joka luo edellytykset urbaanille elämälle, olevaa kaupunkiympäristöä kunnioittaen. Aukoiden mittakaavaa suhteessa käyttöasteeseen ja toimivuuteen kaupunkitilana tarkastellaan. Pienimuotoisen täydennysrakentamisen mahdollisuutta tutkitaan yhtenä keinona parantaa liian väljiksi ja käyttämättömiksi koettujen torien ja aukoiden toimivuutta. Torien kehittämistä suunnitellaan alapuolisten pysäköintilaitosten kansirakenteiden peruskorjausajataulut huomioiden. Isoimpien aukoiden yhteyteen tutkitaan myös asuntorakentamista. Olemassa olevien puistojen ja viheralueiden vaaliminen on oleellinen osa kokonaisuunnitelmaa. Itä-länsisuuntaiset viheryhteydet Pasilan läpi Keskuspuistoon säilytetään jatkossakin.

Suunnittelualue voidaan karkeasti jakaa kolmeen kehitettävään pääalueeseen, jotka ovat Hertanmäen ja Kyllikinpuiston välinen alue pohjoisessa, Maistraatintorin alue sekä Palkkatilantorin alue. Näillä alueilla asemakaavaa muutetaan pienemmissä osissa lähivuosina. Ensimmäisenä käynnistyy alueen pohjoisosassa oleva asemakaavan muutos Lpk

7.5.2021

Hertta ja Hertanmäki, jolla mahdollistetaan Kyllikinpuiston pohjoispuolelle Kyllikinkadun päähän uuden 150-paikkainen päiväkodin rakentaminen. Päiväkodin nykyinen rakennus Hertanmäellä säilytetään muuhun käyttöön. Hertanmäen puistossa oleville jo suojelluille puutaloille muodostetaan tontit ja niiden väliin jäävän puistoalueen virkistyskäytön parantamista tutkitaan. Pasilan puistotie 7 rakennuksen pohjoispuoleisesta katualueesta suunnitellaan olohuonemaista aukiota asukkaille. Tulevan päiväkotirakennuksen viereinen Kyllikinpuisto säilyy puistona ja sen toiminnallisuuden parantamista, kuten esim. lasten leikkipaikan sijoittamista puistoon, tutkitaan. Kyllikinkadulle laaditaan uusi katusuunnitelma uuden päiväkodin saattoa ja huoltoliikennettä varten. Muutosten taustalla huomioidaan Pasilan puistotien kaupunkikuvalliset arvot sekä kävely-ympäristön viihtyisyyden ja toimivuuden parantaminen.

Voimassa olevissa asemakaavoissa, jotka ovat tulleet voimaan vuosina 1979 ja 1982, Pasilan puistotie on merkitty jalankululle tai yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi katualueeksi tai korttelin osaksi, jolla huoltoliikenne on sallittu. Myös puistotiehen liittyvät torit ja aukiot ovat vastaavalla merkinnällä ja maanlaiset pysäköintilaitokset on osoitettu asemakaavoissa torialueiden alle. Pasilan puistotien varren suunnittelualueeseen kuuluvat Eevanmäki ja Hertanmäki sekä Kyllikinpuisto, Maistraatinpuisto, Esterinpuisto ja Taloustirehtöörinpuisto on asemakaavoissa puolestaan merkitty puistoiksi. Nykyinen päiväkotit Hertta sijaitsee julkisten lähipalveluiden korttelialueella YL, jolla sijaitsee myös kaksi sr-2-merkinnällä suojeltua vanhaa puutaloa. Lisäksi Hertanmäellä sijaitsevat kolme muuta asuntaloa ja Hertanmäen eteläpuolisen aukion reunalla sijaitseva Puu-Pasilan aikainen talo on myös suojeltu samalla suojelumerkinnällä muistumana alueen historiasta. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on merkitty kantakaupungiksi (C2) jota kehitetään monipuolisena, toiminnallisesti sekoittuneena keskustatoimintojen alueena kestävien kulkumuotojen, erityisesti kävelyn ja pyöräilyn ehtoja kunnioittaen. Lisäksi suunnittelualan läpi kulkee kaksi yleiskaavassa merkittyä viheryhteyttä sekä pyöräliikenteen laatukäytävä Itä-Pasilasta Keskuspuistoon.

Länsi-Pasilan yhtenäinen 1980-luvun asuinalue on Helsingin maisemakulttuurikartassa merkitty arvokkaaksi asuinaluekokonaisuudeksi ja Pasilan puistotie siihen liittyvine aukioineen ja puistoineen aikakaudelleen tyypilliseksi puistoksi, puistikoksi tai aukioksi. Lisäksi Pasilan puistotien jalankulkuakselin muodostama tilasarjojen kokonaisuus materiaaleineen on luokiteltu aikakautensa vaalittavaksi arvoympäristöksi (Helsingin yleisten alueiden arvoympäristöt, KYMP inventoinnit). Sillä olevien aukioden ja torien kehittäminen on nostettu merkittäväksi tarpeeksi Pasilan aluesuunnitelmassa. Vuonna 2019 laaditussa Itä- ja Länsi-Pasilan kehittämisperiaatteissa esitetyt kaupunkikuvalliset arvot

7.5.2021

ohjaavat alueen suunnittelua ja maankäytön kehittämistä. Sen mukaan aluetta tiivistetään ja kehitetään urbaanina kaupunkirakenteena sen suunnitteluhistoriallisia arvoja kunnioittaen. Edellä mainittujen periaatteiden perusteella kaupunginmuseon näkemyksen mukaan Pasilan puistotien ja siihen liittyvien aukoiden ja puistojen suunnittelun keskeisinä lähtökohtina tulee olla kokonaisuuden kantavana teemana olleen jalankulkijan mittakaavan ja näkymien ja tilasarjojen vaihtelevuuden, jopa yllätyksellisyyden säilyminen. Mittakaavan säilyttäminen koskee erityisesti myös Palkkatilantorille, Maistraatintorille ja Leankatu 2:n aukiolle kaavailtua uudisrakentamista, joka ei saa nousta olemassa olevaa rakennuskantaa korkeammaksi eikä aukioita saa kokonaisuudessaan osoittaa rakentamiselle. Erilaiset katutilaan liittyvät aukiot ovat olennainen osa Pasilan puistotien kokonaisuutta. Koska Myös Pasilan puistotiehen kuuluvat ja siihen liittyvien alueiden alkuperäiset, harkitut materiaalit ja pinnoitteet samoin kuin erilaiset taitorakenteet ovat erittäin hyvin säilyneet alkuperäissuunnitelman mukaisina, tulee näitä alkuperäisiä materiaaleja vaalia ja uudet valinnat toteuttaa alkuperäiseen sopeuttaen.

Lasten päiväkoti Hertta ja Hertanmäki

Pasilan puistotien kokonaisuudesta ensimmäisenä aloitettava Lasten päiväkoti Herttaa ja Hertanmäkeä koskeva asemakaavan muutos on kiinteä ja keskeinen osa puistotien kokonaisuutta. Uutta 150 paikkaista lasten päiväkotiä piha-alueineen suunnitellaan sijoitettavan Pasilan puistotie 7:ssä sijaitsevan kaksikerroksisen puutalon ja Kyllikinpuiston väliselle alueelle, Kyllikinkadun länsipäähän Pasilan puistotien reunan. Päiväkodin piha rakennettaisiin Pasilan puistotie 7:n piha-alueenakin toimivalle, vehreälle ja puistomaiselle katualueelle. Päiväkodin käyttöön nyt ajateltu alue on voimassa olevassa asemakaavassa jalankululle ja polkupyöräilylle varattua katualuetta. Alueen pohjoisosa on nurmipintainen ja sitä on jäsennellyt muutamilla pensas- ja puustutuksilla. Eteläisintä osaa rajaavat symmetriset puustutukset, joiden keskelle sijoittuu kiveykseen ladottu shakkilauta. Asemakaavan muutokseen liittyen on laadittu viitesuunnitelma uudeksi Lasten päiväkoti Hertan rakennukseksi (Verstas Arkkitehdit Oy 12.3.2021) ja Esiselvitys ja päiväkotipihaan viitesuunnitelman työraportti (Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy). Uusi päiväkoti on esitetty kolmikerroksisena, tasakattoisena rakennuksena, joka polveilee katulinjojen mukaan. Uusi rakennus kuroisi nykyisellään hyvin väljänä aukiomaisena levittäytyvän ja osin puurivien ja pensasistutusten reunustaman katualueen kapeammaksi ja rakennetummaksi. Päiväkodin piha-alueen viitesuunnitelman mukaan nykyisin nurmipinnalla oleva ja puurivien reunustama alueen vehreys vähenisi uusien betonikiveysten ja turva-alustojen myötä. Vehreyttä katutilaan tuotaisiin kuitenkin uudella pensasaidan-

7.5.2021

teella ja säilyttämällä piha-alueen vastakkaisen reunan pensasaidanne ja olevat lehmukset. Päiväkodin käytössä piha-alue muuttuisi myös luonteeltaan yksityisemmäksi. Uuden päiväkodin suunnitelmassa ja asemakaavassa merkittävimpiä reunaehtoja ympäristön kannalta ovat uudisrakennuksen korkeuden ja leveyden rajaaminen niin, että uudisrakennus jää selvästi ympäristön rakennuksia matalammaksi ja rakennuksen eri puolille jää nykyisen kaltaiset, kivetyn kulkureitit. Rakennuksen tulee materiaaleiltaan soveltua ympäristönsä pääosin punatiilisiin julkisivuihin. Myös mahdollisimman monen olevan puun säilyminen sekä päiväkodin pihakokonaisuudessa että Kyllikinpuiston osalla tulee olla tavoitteena ja uusilla istutuksilla tulee korvata menetettävää kasvillisuutta. Uusien materiaalien tulee noudattaa olemassa olevia tai mahdollisimman hyvin sopeuttaa oleviin.

Hertanmäen pientalot ja Pasilan puistotie 7:ssä sijaitseva, aukiota reunustava kaksikerroksinen puutalo ovat viimeiset säilyneet Puu-Pasilaan kuuluneet rakennukset. Niillä on siten erityistä arvoa ja merkitystä alueen historiasta kertovina ja alueen vanhinta rakennuskantaa ja rakennustapaa edustavina rakennuksina. Ne sijoittuvat myös kaupunkirakenteessa ja –maisemassa hyvin näkyville paikoille ja muodostavat Hertanmäen, sen puistoalueen ja sen eteläpuolisen aukion kanssa selkeän kokonaisuuden. Rakennukset suojeltiin jo alueen ensimmäisessä, vuonna 1979 vahvistuneessa asemakaavassa. Sekä rakennusten että niiden muodostaman kokonaisuuden säilyminen tulee turvata jatkossakin riittävin suojelumääräyksin. Tuossa Länsi-Pasilan ensimmäisessä asemakaavassa alueen topografiaa ja luonnonmuotoja säilyttämään luonnonkallioiset mäet määriteltiin puistoiksi, Hertanmäki niistä yhtenä. Uuden asemakaavan tavoitteena olevien asuintonttien muodostaminen Hertanmäen puutaloille ja samalla myös niihin liittyvän puistoalueen virkistyskäytön vahvistaminen tulee toteuttaa siten, että varmistetaan kokonaisuuden erityispiirteiden säilyminen ja mahdollisuuksien mukaan vahvistetaan sitä. Kokonaisuudelle ominaista on avoimuus ja väljyys, melko vähäinen maaston muokkaus ja pieni mittakaava. Alueen alkuperäistä luonnetta ja jo ensimmäisen asemakaavan luonnonmuotoja ja –aiheita ja kasvillisuutta kunnioittavan lähestymistavan tulee jatkossakin olla lähtökohtana kaikille tässä ympäristössä tehtäville ratkaisuille. Myös näiden tavoitteiden turvaaminen tarvitsee riittävät asemakaavalliset määräykset.

Nykyisessä asemakaavassa katualueelle sijoittuva Pasilan puistotie 7:n on mäkisessä maastossa selkeästi moneen suuntaan erottuva maamerkkirakennus. Sen edustan aukiomainen tila rajoittuu Pasilan puistotie 7:ään, Selmanmäkeen, Hertanmäkeen ja mäkeä sekä Pasilan puistotietä reunustaviin rakennuksiin. Aukion sekä Hertanmäen että Selmanmäkeä reunustavat laidat ovat vehreitä. Tällä kohdin Pasilan puis-

7.5.2021

totie noudattaa linjaukseltaan Puu-Pasilan läpi kulkeneen alueen pääväylän eli Pasilankadun linjausta. Tämä aukiomainen katutila sitä reunustavine puutaloineen on puistomäkien ohella eräs Puu-Pasilan vaiheesta parhaiten säilyneitä kaupunkitiloja, vaikka alkuperäisiä rakennuksia toki on 1900-luvun alun tilannetta selvästi vähemmän. Edellä mainitusta syystä kaupunginmuseo katsoo, ettei aukiota tule muokata kovin rakenteellisesti ja varsikaan tavalla, joka katkaisisi näkymiä aukion läpi. Myöskään kovin laajaa etupuutarhaa Pasilan puistotie 7 talon edustalle ei tulisi muokata, jotta tämä Puu-Pasilan ajoista periytyvä aukiomainen kaupunkitila ja sitä reunustava puutalo säilyttävät yhteytensä ja olennaiset piirteensä.

Oman erityispiirteensä Hertanmäen puutalojen kokonaisuudessa muodostaa nykyinen Lasten päiväkotit Hertta. Kyseinen päiväkotit on rakennettu arkkitehtien Kari Järvinen ja Timo Airas laatimien suunnitelmien mukaan ja se valmistui vuonna 1987. Päiväkotit sijaitsee Länsi-Pasilan kaupunkirakenteessa keskeisellä, näkyvällä paikalla Rahakamarintorin laidalla. Julkisen rakennuksena sille on muodostunut oma erityisroolinsa ympäristössään ja julkisivusuunnittelussa onkin huomioitu julkisen aukion ja sitä yksityisemmän pihan erilaiset luonteet. Rakennus on erittäin taitavasti liitetty osaksi Hertanmäen vanhaa puurakennusryhmää mittakaavansa, massansa ja julkisivumateriaalinsa avulla. Kohde liittyy myös merkittävään murrosvaiheeseen päiväkotisuunnittelun kentässä. Lapsen mittakaava otettu huomioon erityisesti yksityiskohtien suunnittelussa. Lisäksi pienessä rakennuksessa pyrittiin luomaan vaihtelevia ja kiinnostavia sisänäkymiä ja tilasarjoja, juuri lapsen näkökulmaa ja kokemuksia ajatellen. Tämä pienimittakaavainen päiväkotirakennus on jäämässä pois käytöstä uuden päiväkodin rakentamisen myötä, mutta uudella asemakaavalla tulee turvata sen säilyminen ja mahdollistaa sen säilymistä tukeva, mahdollisesti alkuperäisestä poikkeavakin uusi käyttötarkoitus.

Helsingin kaupunginmuseo on antanut lausuntonsa Itä- ja Länsi-Pasilan suunnitteluperiaatteista 14.6.2019. Lausunnossa nostetaan esiin Länsi-Pasilan asemakaavoituksen taustalla vaikuttaneet lähtökohdat, periaatteet ja tavoitteet. Länsi-Pasilan moni-ilmeisessä asemakaavassa lähtökohdaksi otettiin pienipiirteiseen massoiteluun perustuva kaupunkitila painottaen helsinkiläistä rakennustapaa, Pasilan topografiaa, historiaa ja liittymistä Keskuspuistoon. Alueen sisäinen rakenne muodostettiin kolmen kaupunkiaukion ja niitä yhdistävän mutkitteleva ja arkadein jäsenellyn Pasilan puistotien varaan. Keskeisten aukoiden alle sijoittui maanalaisia paikoitustiloja, jolloin alueen ytimen kaupunkitilat rauhoitettiin autoilta. Länsi-Pasilan sisäosissa kolme korkeinta kukkulaa jätettiin rakentamattomiksi puistoiksi säilyttämään alueen maisemarakennetta. Luonnonmuotoja, kallioita ja kallioleikkauksia on käytetty

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

6 (6)

7.5.2021

myös katutilojen rajauksissa. Kaupunginmuseo korosti lausunnossaan, että näiden periaatteiden pohjalta rakentunut alueen kaupunkirakenteen ryhmittely ja mittakaava tulee huomioida myös suunnitteluperiaatteissa. Alueen keskeiset kaupunkitilat luovat ympäristön identiteettiä ja sitovat kokonaisuuden yhteen. Lisäksi rakennusten ja piha-alueiden joukossa on rakennusaikansa arkkitehtuurin keskeistä tuotantoa, jonka arvot tulee myös tunnistaa kehittämisperiaatteiden yhteydessä, esimerkiksi Lasten päiväkotia Hertta. Harkittu täydennysrakentaminen tulee sopeuttaa ympäristöön, sen materiaaleihin ja mittakaavaan. Kaupunginmuseo toteaa, että edellä mainitut Länsi-Pasilan alkuperäiset arvot ja tavoitteet sekä jokaisen osa-alueen erityispiirteet huomioon ottaville asemakaavaratkaisuille voidaan edetä sekä Lasten päiväkotia Herttaa ja Herttanmäkeä koskevassa että Pasilan puistotien tulevissa muissa asemakaavan muutoksissa. Kaupunginmuseo kuitenkin korostaa, että huomattava tehokkuuden tavoittelu ja tiivistäminen eivät tule Pasilan puistotien ympäristössä kyseeseen, jotta ei menetetä ihmisen koista mittakaavaa, vehreyttä ja miellyttävää väljyyttä eli alueen ominaisluonteen kannalta keskeisiä ominaisuuksia ja juuri niitä piirteitä ja arvoja, joista muodostuu Länsi-Pasilan erityisyys ja henki.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

Johanna Björkman
ts. kulttuuriympäristöpäällikkö

7.5.2021

SEN/925/2021

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Mielipide asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, Pasilan puistotie, Länsi-Pasila

Senaatti-kiinteistöt esittää muistutuksenaan Helsingin kaupunkisuunnittelussa valmistelussa olevan asemakaavahankkeen, Pasilan puistotie, Länsi-Pasila, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) seuraavaa:

Hankkeen tavoitteena on mm. elävöittää suunnittelualueen jalankulkualueiden ja niiden varrella olevien aukoiden ja puistojen muodostamaa kokonaisuutta sekä parantaa alueen viihtyisyyttä ja elinvoimaisuutta. Samalla alueelle tutkitaan täydennysrakentamista. Olemassa olevien puistojen ja viheralueiden vaaliminen on oleellinen osa kokonaissuunnitelmaa. Itä-länsisuuntaiset viheryhteydet Pasilan läpi Keskuspuistoon säilytetään. Edellä mainitut tavoitteet ovat kaupungin kehittymisen ja alueen yleisen viihtyisyyden kannalta lähtökohtaisesti kannatettavia.

Suunnittelualue rajautuu koilliskulmassa Pasilankatuun ja Pasilan poliisitalojen kiinteistöihin (os. Pasilanraito 11 ja 13). OASssa poliisitalojen väliselle alueelle sekä Pasilanraidon länsipuolelle on osoitettu mahdolliset täydennysrakentamiskaikat. Viranomaistoiminnan erityisvaatimukset ja häiriöttömät toimintaedellytykset sekä alueen tekniset ratkaisut tulee asettaa jatkosuunnittelun reunaehdoiksi. Näistä tulee neuvotella Senaatti-kiinteistöjen ja Poliisin kanssa ennen jatkosuunnittelun edistämistä.

Marko Lassila
Kiinteistökehityspäällikkö
Senaatti-kiinteistöt
marko.lassila@senaatti.fi
p. 040 587 5595

06.05.2021

126/10.02.03/2021
[Pasilan puistotie
asemakaavan muutos]**Helsingin kaupunki**Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoituspalvelu

Viite

Lausuntopyyntöne 30.3.2021
Diaarinumero HEL 2021-003226
Hankenumero 4886_10
Oas 1529-00/21**Lausunto Pasilan puistotien osallisuus- ja arviointisuunnitelmasta**

Pasilan puistotien jalankulkuakselin ja sen varrella olevien aukoiden ja puistojen muodostamasta kokonaisuudesta laaditaan suunnitelma, jonka tarkoitus on luoda periaatteet alueen elävöittämiselle ja kohentamiselle. Aukoiden yhteyteen tutkitaan pienimuotoisen täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.

Alueen asemakaavoitus etenee lähivuosina useassa vaiheessa eri osa-alueilla yksittäisten kaavamuuotosten ja hankkeiden kautta. Ensimmäisenä käynnistyy Pasilan puistotien pohjoisosassa oleva asemakaavan muutos Lpk Hertta ja Hertanmäki. Suunnitteilla on uusi päiväkotiki Kyllikinpuiston pohjoispuolelle.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

Pasilan puistotie muodostaa yhtenäisen kävelyille ja pyöräilylle rauhoitetun aukio- ja puistokokonaisuuden. Puistotien akselin kehittäminen, elävöittäminen ja kohentaminen sekä myös täydennysrakentaminen on kannatettavaa, sillä aluetta palvelee ja ympäröi mittava ja laadukas joukkoliikennetarjonta. Joukkoliikenteen houkuttelevuutta tukevia ja pysäkkiverkon saavutettavuutta parantavia ratkaisuja tulisi suunnitelmalla edistää.

Kalasadamasta Pasilaan -raitiotien päätepysäkki sijaitsee suunnittelualueella Pasilanraitiolla Maistraatintorin kohdalla. Pasilan puistotien kehittämisen tulee huomioida Kalasadaman raitiotielle *Kalasadamasta Pasilaan* -hankkeessa suunniteltujen pysäkki- ja rataratkaisujen toimivuus ja perustua raitiolinjan liikennöintiä tukeviin suunnitteluratkaisuihin. Pasilanraitiolla on tarve

06.05.2021

126/10.02.03/2021
[Pasilan puistotie
asemakaavan muutos]

varmistaa myös bussiliikenteen toimintaedellytykset. On hyvin todennäköistä, että Keski-Pasilan rakennustyöt aiheuttavat jatkossakin raitioliikenteen katkoja, jolloin Pasilanraitiota palvellaan molemmin suuntaisella linja-autoliikenteellä. Linja-autoliikenteen operoinnin mahdollistaminen vaatii, ettei Pasilanraitio katutilaa kavenneta nykyisestä.

Pasilan puistotien tutkittavat täydennysrakentamisen periaatteet -dokumentti tarkoittaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa Pasilanraitio osalta. Siinä esitetyn Pasilanraitiota mukailevan pyöräilyn laatukäytävän luomisen selvittäminen on kannatettavaa. Tärkeäksi huomioitavaksi asiaksi on tunnistettu myös itä-länsisuuntainen Keskuspuiston ja Pasilan sillan välinen pyöräilyn yhteys. Molempien pyöräilyn laatukäytävien kehittäminen parantaa Pasilan sisäisen liikkumisen mahdollisuuksia sekä alueen saavutettavuutta.

Kävely- ja pyöräiliikenteen edellytysten turvaamisen tulee olla keskiössä myös rakentamisen aikaisissa järjestelyissä. Niiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulisikin pyrkiä ratkaisuihin, jotka minimoivat liikkujille aiheutuvaa haittaa. Näin liikkumisen edellytykset alueella säilyvät laadukkaina rakentamisen aikanakin.

Lisätietoja lausunnosta antaa joukkoliikennesuunnittelija Sakari Metsälampi ja jatkosuunnittelussa yhteyshenkilönä on liikennesuunnittelija Teija Visa.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Mika Nykänen
Toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 6.5.2021. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kannanotto
27.04.2021
570/00.02.022.0220/2021

HEL 2021-003226
Hankenumero 4886_10

Pasilan puistotie, HSY:n kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Pasilan puistotien jalankulkukselin ja sen varrella olevien aukoiden ja puistojen muodostamasta kokonaisuudesta laaditaan suunnitelma, jonka tarkoitus on luoda periaatteet alueen elävöittämiselle ja kohentamiselle. Aukoiden yhteyteen tutkitaan pienimuotoisen täydennysrakentamisen mahdollisuuksia.

Alueen asemakaavoitus etenee lähivuosina useassa vaiheessa eri osa-alueilla yksittäisten kaavamuutosten ja hankkeiden kautta. Ensimmäisenä käynnistyy Pasilan puistotien pohjoisosassa oleva asemakaavan muutos Lpk Hertta ja Hertanmäki. Suunnitteilla on uusi päiväkotikiinteistö Kyllikinpuiston pohjoispuolelle.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan asiasta seuraavaa:

Alueella sijaitsee tärkeä jätevesitunneli sekä muita käytössä olevia yleisiä vesihuoltolinjoja, jotka tulee ottaa huomioon alueen maankäytön suunnittelussa. Kaavoituksen yhteydessä tulee selvittää uuden vesihuollon ja mahdollisten johtosiirtojen tarve ja laatia alustava vesihuollon yleissuunnitelma kustannusarvioineen. Kaavoituksessa tulee varmistaa riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille, laitteille ja tunneleille. Yleiset vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleiselle alueelle. HSY:n oikeus sijoittaa, ylläpitää ja huoltaa vesijohto- ja viemäriverkkoa tulee huomioida alueen suunnittelussa sekä toteuttamista koskevissa sopimuksissa. Mikäli maankäytön muutokset aiheuttavat merkittävää muutostarvetta olemassa oleville vesihuoltojärjestelmille, tulee ratkaisuja miettiä ja niistä sopia yhdessä HSY:n kanssa.

Alueen suunnittelun yhteydessä tulee lisäksi selvittää alueella muodostuvien hulevesien imeytys- ja viivytysmahdollisuudet ja huomioida niiden vaatimat tilavaraukset sekä laatia hulevesien hallintasuunnitelma.

Yhteyshenkilönä toimii alueinsinööri Roosa Silaste, roosa.silaste@hsy.fi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Jukka Saarijärvi
yksikön päällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi HSY:n kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi